

Praktische Theosofie

Eén van de vragen, die herhaaldelijk door belangstellenden wordt gesteld, is: „Wat is nu de praktische waarde van de Theosofie?“ Misschien dat zo'n vraag opkomt bij nieuwelingen op dit gebied als ze geconfronteerd worden met de uitgebreide theosofische literatuur. Daarin worden allerlei „onpraktische“ onderwerpen uitvoerig behandeld, zoals vergelijkende godsdienststudie, filosofie, mystiek en occultisme, die geheel buiten het alledaagse leven vallen. Astrale, mentale en nog hogere gebieden, cycli en rassen, symbologie en psychische verschijnselen, dit zijn enige bomen in het ogenschijnlijk ondoordringbare woud van ideeën, dat voor de lezer opdoemt. Hij begint zich dan af te vragen, of theosofen hier eigenlijk niet een soort intellectueel spel mee opvoeren.

Ook bij vele leden der Vereniging is deze vraag opgekomen, maar er is iets dat hen drijft om de gouden draad te zoeken, die door al deze ideeën heenloopt. Dit iets is het feit, dat wat nu theosofie heet, leringen omvat die door de eeuwen heen door de edelste zielen zijn verkondigd. Als Jezus, Boeddha en Krisjna geïncarneerd zijn om deze leringen te onderrichten; als Plato, Hermes, Plotinus, Lao Tze en Shankara er hun leven aan hebben gewijd; als deze theosofische denkbeelden de belangstelling opwekten van mensen als Emerson, Whitman, Goethe, Boehme en honderden andere denkers, ligt dan de fout, dat wij het praktisch nut van de theosofische leer niet hebben ingezien, misschien aan ons en niet aan de leer?

Blijkbaar waren de grote leermeesters van oordeel, dat het juist zo praktisch mogelijk was om de mensheid de oude wijsheid te brengen over de goddelijke oorsprong van de mens, zijn grootse eindbestem-

ming en de wijze, waarop hij in 't leven werkelijk vooruit kan komen en zijn verloren erfgoed herkrijgen. Boeddha kon de koning van zijn volk zijn geweest, als hij dat gewent had en ongetwijfeld zou hij een wijze en vooruitziende vorst zijn geweest. Evenzo zou Jezus misschien wel een leidende figuur zijn geworden in het Joodse nationalisme. Deze dingen echter waren in hun oog niet van rechtstreeks en praktisch belang.

Want Theosofie is in wezen het meest praktisch gedachtestelsel van de wereld. Ze is praktisch in haar toepassing op menselijke zaken, omdat Broederschap de eindoplossing is voor alle sociale en economische problemen. Wanneer theosofen zo'n nadruk leggen op de Universele Broederschap der mensen, dan is dit niet uit sentimentaliteit. Zij bedoelen ermee, dat er een gemeenschappelijke geestelijke band bestaat, die **alle** mensen verbindt. Het niet erkennen van dit feit in de natuur is de oorzaak van alle oorlogen, wreedheden en onderdrukking van het menselijk ras.

Ook in geestelijke zaken is theosofie van praktische toepassing. De mens is niet alleen een schepsel van de aarde; hij is een geestelijk wezen en er is een geestelijke wetenschap, die verband houdt met zijn innerlijke groei en ontwikkeling. Totdat zijn geestelijk bewustzijn is ontwaakt, is de eigenlijke mens nog ongeborn, zoals een embryo in de moederschoot. De leraren spreken allen van de noodzaak van deze innerlijke geboorte. „Tenzij een mens opnieuw geboren wordt, kan hij het Koninkrijk der Hemelen niet zien.” Deze tweede geboorte is niet een „bekering” of een „geloof” in de gewone godsdienstige betekenis van die woorden. Het betreft een innerlijk proces, dat een menselijk wezen tot Mens maakt.

Het is een even radicale stap in de evolutie van het individu als die van dier tot mens. Slechts na die nieuwe geboorte kunnen we zeggen, dat de werkelijke ontwikkeling van de mens begint en pas dan komt hij langzamerhand tot het besef van de grootsheid en de glorie van zijn bestemming. Zo is voor de mens die geestelijke wetenschap even noodzakelijk voor zijn groei, ontwikkeling en cultuur, als de fysische wetenschap dat is voor ons moderne, uiterlijke leven.

De geestelijke wetenschap heeft haar eigen wetten en opvattingen en bezit haar eigen indelingen en terminologie. Deze moeten alle geleerd worden en hoewel er een tijdlang chaos en verwarring schijnen te heer-

sen, zal er tenslotte toch een zeker patroon, een bepaald schema zichtbaar worden en dan zal de bestudeerder een keuze kunnen doen wat de verder te volgen koers betreft.

De Theosofie is praktisch; door de nog niet geestelijk ontwaakte mens kan ze niet worden toegepast, maar ze is het enige praktische systeem in het leven van hen, die zich in hun slaap hebben geroerd en ontwaakt zijn.

Essay, uitgegeven door de
Theosofische Vereniging
in Toronto.

DE THEOSOFISCHE VERENIGING

De Theosofische Vereniging is een over de gehele wereld verspreide internationale organisatie, die op 17 november 1875 te New York werd gesticht en waarvan het Hoofdkwartier gevestigd is te Adyar, India. Het is een onsectarische vereniging, bestaande uit zoekers naar Waarheid, die trachten de Broederschap te bevorderen en de mensheid te dienen. De doeleinden zijn:

1. De vorming van een kern van de Algemene Broederschap der mensheid, zonder onderscheid van ras, geloof, geslacht, kaste of kleur.
2. De aanmoediging van de vergelijkende studie der Godsdiensten, Wijsbegeerten en Wetenschappen.
3. Het onderzoek van onverklaarde natuurwetten en van de latente krachten in de mens.

THEOSOFISCHE
BIBLIOTHEEK
Tolstraat 154 Amsterdam

- 9 JUNI 2012